

Functie en werking van een lijn binnen het maken van een beeld.

Leo 24-1-'07

Lijn

De lijn in of op een vlak aangebracht verdeelt het vlak. Het is een verluchting van het vlak. Een oppervlakkige bijdrage aan de betekenis van het beeld. Bij het heftig neerzetten van zo'n lijn vervaagt het onderliggende vlak. Veel lijnen op een vlak, een arcering, doet de betekenis van een enkele lijn afnemen en kan het vlak verrijken en de werking versterken. Zoals de indrukken van gereedschap op een vanzelfsprekende wijze, uit het handelen voortkomend, een vlak beschrijven.

grenslijn

De grenslijn bepaalt de grootte van een vlak. In een beeld is de grenslijn ook de ontmoeting van twee vlakken. Deze grens- of ontmoetingslijnen kunnen toegepast worden van haarscherp tot een hele grove facet. Scherp aangebracht verdoezelen deze de onderliggende vorm. Als heel grof facet verduidelijkt deze de massa van de onderliggende vorm.

silhouetlijn

De silhouetlijn is een grenslijn, die de doorsnede van je beeld aangeeft. De silhouetlijn in een beeld gedraagt zich als de horizon. Een lijn die wel gezien maar nooit bereikt kan worden. Met dezelfde snelheid waarmee je de horizon nadert, verwijdert deze zich van je.

Doe je voor je beeld één stap opzij dan doemt er een ander silhouetlijn in je beeld op. Een beeld kent een ontelbaar aantal silhouetten. Het silhouet kan je hooguit gebuiken als een aanwijzing, saai, levendig, opmerkelijk, enz. Net zo als een kerkje aan de horizon je nieuwsgierigheid kan opwekken om deze te gaan bezoeken.

Soms is het heerlijk om tegen het silhouet aan te werken, je ziet dan heel duidelijk het verglijden en te voorschijn komen van vlakken. Tevens kan je de door de silhouetlijn ingesloten doorsnede van je beeld, de balans van je beeld bepalen door het aanbrengen van een loodlijn.

hartlijn

De hartlijn van een enkele vorm is niet met het oog waar te nemen. Dit moet je je voorstellen. Dit is imaginair. Een enkele vorm heeft een

hoofdas, een dwarsas en een dikteas. De hartlijn valt samen met de hoofdas. Deze geeft richting aan de drie dimensionale vorm. Wordt een aantal vormen op elkaar gestapeld of aan elkaar geregen, dan vormen de hartlijnen een arabeskale lijn. (Zoals bij een lichaam. Hoofd, hals, ribbenkorf, bekken hebben een hartlijn die gezamenlijk een arabeskale lijn vormen. Vergeet niet dat beide benen gezamenlijk een arabeskale lijn oplevert die belangrijker is dan de arabeskale lijn van elk been apart.) Worden vormen in elkaar geweven dan ontstaat een samenstel van hartlijnen die door hun verschil in richting en onderlinge hoeken een levendige ruimtelijk en muzikale compositie vormen.

Alles wat aan de buitenkant van de vorm weggehaald of toegevoegd wordt, beïnvloedt de hartlijn van die vorm. Het versterkt of verzwakt deze. Als lijnen en vlakken aan de oppervlakte zich binden aan de hartlijn, dan ontstaat er door de samenhang een vereenvoudiging in de vorm.

hulplijn

Hulplijnen kunnen de hartlijn duiden. Hulplijnen kunnen samenhang in de compositie verduidelijken, door punten te verbinden. Hulplijnen kunnen een basisstructuur in verhoudingen aangeven.

expressieve lijn

Een expressieve lijn varieert van dikte en contrast. Zij is te onderscheiden in onregelmatig aangebrachte krommen en rechten.

Een rechte lijn kiest duidelijk en helder richting. Sterk en breekbaar. Het is buigen of barsten. Een kromme lijn is een samenstel van richtingen. Het wisselende karakter zorgt voor beweging, verandering, muziek, meegaandheid. Gaat het niet zus dan zo. Onvoorspelbaar, grillig.

Bij het vaststellen en controleren van je compositie kan het verhelderend werken om krommingen te vertalen in rechte lijnstukken en een opeenvolging van rechten te vertalen naar een gekromde lijn.